

Individuálna výročná správa

Obce Kráľova Lehota

za rok 2023

Mgr. Erika Šteučeková
starostka obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
4. Poslanie, vízie, ciele	7
5. Základná charakteristika obce	7
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	8
5.3. Ekonomické údaje	8
5.4. Symboly obce	8
5.5. Logo obce	9
5.6. História obce	9
5.7. Pamiatky	11
5.8. Významné osobnosti obce	11
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	12
6.1. Výchova a vzdelávanie	12
6.2. Zdravotníctvo	12
6.3. Sociálne zabezpečenie	12
6.4. Kultúra	13
6.5. Doprava	13
6.6. Územné plánovanie	13
6.7. Hospodárstvo	14
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	14
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	15
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	16
7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026	17
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	18
8.1. Majetok	18
8.2. Zdroje krytia	18
8.3. Pohľadávky	19
8.4. Záväzky	19
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	20
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	21
10.1. Prijaté granty a transfery	21

10.2. Poskytnuté dotácie	22
10.3. Významné investičné akcie v roku 2023	23
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	23
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	23
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	23

1. Úvodné slovo starostky obce

Vážení občania, predkladám Vám dokument, ktorý nielen hodnotí ako obec hospodárila v uplynulom roku 2023, ale dokument zachytávajúci informácie o finančnej situácii obce a jej majetku, podáva celkovú analýzu obce na konci roka 2023. Poskytuje informáciu príjmov, výdavkov, nákladov, výnosov, prehľad o transferoch a dotáciách a iné dôležité informácie o našej obci. Dáva Vám teda reálny pohľad na činnosť obce a jej dosiahnuté výsledky. Obec plnila v uplynulom roku úlohy, ktoré jej vyplývajú z ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov, Ústavy Slovenskej republiky a ďalších zákonov a ustanovení, ktorými sa obec riadi pri zabezpečovaní plnenia základných funkcií samosprávy, ako i plnení kompetencií vyplývajúcich z preneseného výkonu štátnej správy. Tak, ako po uplynulé roky, aj v roku 2023 sme zodpovedne riešili potreby každého občana, hospodárne a efektívne vynakladali finančné prostriedky na rozvoj a zveľaďovanie našej obce. Veľká vďaka patrí všetkým občanom, ktorí sa aktívne zapájali do aktivít, činností obce, zberu a triedeniu odpadu a pomoc pri čistení verejných priestranstiev obce. Poďakovanie patrí pracovníčkam obecného úradu za ich obetavý a zodpovedný prístup k veciam verejným, pracovníkom materskej školy, ako aj aktivačným pracovníkom, ktorí svojim pričinením pomáhajú udržiavať obec v čistote a poriadku.

Mgr. Erika Šteučeková
starostka obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Kráľova Lehota

Sídlo: Obecný úrad č.39, 032 33 Kráľova Lehota

IČO: 00315338

Štatutárny orgán obce: Mgr. Erika Šteučeková, starostka obce

Telefón: 044/5222801

E-mail: obec@kralovalehota.sk

Webová stránka: www.kralovalehota.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starostka obce: Mgr. Erika Šteučeková

Zástupca starostky obce: Ing. Ján Šteuček, PhD.

Hlavná kontrolórka obce: PhDr. Desana Stromková

Obecné zastupiteľstvo:

Barbora Čupániová
Vladimír Kapríni
Zdenko Lehotský
Ing. Eva Sopková
Ing. Ján Šteuček, PhD.

Komisie: Komisia na ochranu verejného záujmu:

Barbora Čupániová
Vladimír Kapríni
Zdenko Lehotský

Obecný úrad Kráľova Lehota:

Dagmar Žišková – účtovníčka, referentka
Martina Vargová – účtovníčka, referentka
Ivana Liptáková – administratívna pracovníčka
Jana Lehotská – robotníčka
Dušan Španko – robotník
Lukáš Mrlían – robotník

Materská škola a Školská jedáleň pri MŠ:

Zuzana Jurčová – riaditeľka

Bc. Renáta Kováčová – učiteľka

Mgr. Zuzana Hellebrandtová - učiteľka

Viera Libičková – pestúnka na úväzok 0,5333

Eva Petrovičová – upratovačka

Eva Schlégerová – vedúca školskej jedálne na úväzok 0,35

Alena Hybenová, Zdenka Langová – kuchárka

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce je všestranný rozvoj obce a jej obyvateľov, zabezpečenie kvalitných služieb pre občanov a širokú verejnosť. Vízie obce sú zabezpečiť komplexné fungovanie obce so zameraním na jej rozvoj, dobre hospodáriaca obec, vyvážené zabezpečovanie podmienok pre harmonický život obyvateľov obce. Cieľom obce je zabezpečiť primerané fungovanie cestnej infraštruktúry, udržať prevádzkyschopnosť materskej školy a vytvárať vhodné podmienky pre rozvoj aktivít miestnych spolkov. Zabezpečiť vývoz a separáciu komunálneho odpadu, ochraňovať a udržiavať životné prostredie obce a dobré vzťahy medzi obyvateľmi obce a vytvoriť priaznivé podmienky pre život všetkých občanov.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Kráľova Lehota leží vo východnej časti Liptovskej kotliny na úpätí Nízkyh Tatier pod sútokom Bieleho a Čierneho Váhu. Do údolia, v ktorom leží Kráľova Lehota, vyúsťujú štyri vodné toky, Biely Váh, Čierny Váh, Bocianka i Hybica. Obec je aj dôležitou cestnou križovatkou. Od dávnych dôb sa poniže obce tieto cesty stretávali. Cez dôležitú cestnú križovátku v Červenom Kúte prechádza štátna cesta č. I/18 z Liptova na Spiš a začína štátna cesta č. I/72 vedúca cez Čertovicu na Pohronie (Brezno, Podbrezová, Banská Bystrica). Cez obec vedie štátna cesta III/2356 do časti obce Svarín a dolín Čierneho Váhu, následne účelové komunikácie na Liptovskú Tepličku a Heľpu.

Susedné mestá a obce :

Liptovský Hrádok, Liptovská Porúbka, Malužiná, Nižná Boca, Vyšná Boca, Hybe, Východná

Celková rozloha obce : 19,61 km² (19610 m²)

Nadmorská výška : 677 m.n.m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 600 k 31.12.2023

Národnostná štruktúra : slovenská, poľská, albánska, česká

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : prevládajúce evanjelická a katolícka

Vývoj počtu obyvateľov :

<i>Kategória</i>	<i>Spolu</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>
Vek od 0 – 3 rokov	18	13	5
Vek od 4 – 6 rokov	28	15	13
Vek od 7 – 14 rokov	53	30	23
Vek od 15 – 17 rokov	20	11	9
Vek od 18 – 60 rokov	329	164	169
Vek nad 60 rokov	142	71	77
Spolu	600	304	296

5.3. Ekonomické údaje

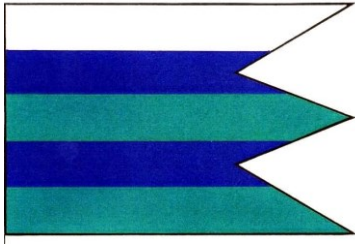
V obci sa nachádza len minimálne množstvo pracovných príležitostí – u drobných súkromných podnikateľov, na obecnom úrade a v materskej škole. Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva dochádza za prácou mimo obce.

5.4. Symboly obce

Erb obce :



Vlajka obce :



Pečať obce : - obec nemá svoju pečať

5.5. Logo obce – obec nemá svoje logo

5.6. História obce

Kráľovu Lehotu založili koncom 13. až začiatkom 14. storočia kráľovskí služobníci, majúci za úlohu strážiť lesy a poľovný revír. Kým nevybudovali osadu, dal im kráľ úľavu na daniach – kráľovu lehotu. Osadu postavili pri ústí vodných tokov a ciest, aby každý, kto sa chcel dostať do dolín Bocianky a Čierneho Váhu, musel prejsť cez ňu. Za vernosť im kráľ Ľudovít I. v roku 1361 osadu i veľké územie medzi Váhom a Bociankou až po vrchy Kráľova hoľa a Bacúch daroval.

Kráľova Lehota sa vyvíjala ako zemianska obec. Koncom 16. storočia bolo v nej 12 kúrií. Od 19. storočia patrí medzi malé dediny. Rod Lehotský sa vekmi značne rozrástol. Podľa prvého sčítania ľudu v roku 1785, bolo na Liptove najviac šľachticov, až 190, v Kráľovej Lehote. Súpis z roku 1841 spomína 400 členov tejto zemianskej rodiny. Na čele Famílie a obce stál Direktor, ktorého si volili zo svojich radov. Pôvodný chotár sa rozprestieral na ploche vyše 29,5 tisíce hektárov. Pod vyše dvestoročným tlakom panstva Hrádok nakoniec koncom 18. storočia kráľovohotskí zemanovia o svoj veľký chotár prišli. Po jeho oklieštení mal už len necelých 2 tisíc hektárov.

Aj keď obec vo svojom chotári veľa poľa nemá, aj tu bola v minulosti pôda jediným zdrojom obživy, ktorý dopĺňali plnctvom a drevorubačstvom. Zemiansku pôdu združovalo v komposoráte rodové spoločenstvo Famílie Lehotská. Dôležitý bol chov dobytky a najmä oviec. V polovici 20. storočia si založili jednotné roľnícke družstvo, to sa v ostatnom čase pretransformovalo na akciovú spoločnosť. Okolité lesy boli pôvodne listnaté. Koncom 19. storočia aj tu prenikla smrekománia a narušila ich prirodzenú skladbu. Teraz sú lesy takmer úplne ihličnaté. Po vyrúbaní sa drevo z dolín púšťalo po vode dolu potokmi. Kvôli nahromadeniu vody pre plavbu pltví vybudovali v dolinách desiatky tajchov. V prvej polovici 20. storočia postavili na zvoz dreva úzkokolejnú lesnú železnicu.

V Kráľovej Lehote a jej okolí boli veľmi dobré spádové pomery na využívanie vodnej energie na poháňanie strojov. Na rieke Váh i potokoch Bocianka a Hybica boli mlyny, píly,

dubárne, stupy, hámre. V súbehu s Bociankou a Váhom šiel umelý kanál, na ktorom stáli desiatky strojov na vodný pohon. V polovici 19. storočia postavili na Maši vysokú pec. Pre ňu v okolí obce pálili drevené uhlie. Aj Lehotskovci mali vlastnú pílu, v roku 1844 založili prvú liptovskú drevného kupectva spoločnosť. Za Slovenského štátu postavili poniže obce továreň na výrobu nábytku, teraz vyrába dyhy, laťovky a preglejky. V obci je v prevádzke píla i výrobňa brikiet a peliet lisovaním z drevených pilín. Cez obec prechádza hlavná železničná trať Žilina – Košice. V železničnej stanici bolo v roku 1950 uvedené do prevádzky prvé staničné reléové zabezpečovacie zariadenie na území Československa. Traťový úsek Kráľova Lehota - Liptovský Hrádok bol v roku 1955 vybratý na bezpečnostné skúšky pre elektrické rušne vyrobené v Škode Plzeň, lebo táto továreň vtedy ešte nemala vlastný skúšobný okruh. V septembri 1983 bola uvedená do trvalej prevádzky prečerpávacía vodná elektráreň Čierny Váh, najväčšia a najvyššie položená v Československu o celkovom inštalovanom výkone 735,16 MW.

Obyvatelia Kráľovej Lehoty od začiatku patrili pod farnosť v Hybiach, ktorej kostol Všetkých Svätých sa spomína už v roku 1230. Kaplnku na Čiernom Váhu, zasvätenú Najsvätejšej Trojici, postavilo v roku 1803 hrádocké komorské panstvo, lebo čiernovážska dolina mala vždy silnú komunitu katolíkov. Po reformácii väčšina občanov prešla na evanjelickú vieru. Na základe tolerančného patentu si postavili a v máji 1784 vysvätili drevený artikulárny kostol. Ten v roku 1881 zhorel a na jeho mieste v rokoch 1884 – 1894 postavili nový, murovaný. Prvá škola, evanjelická, vznikla v obci začiatkom 18. storočia. Keď v polovici 19. storočia stúpol počet katolíckych rodín, založili i katolícku školu. V tom čase si aj miestni Židia zriadili svoju súkromnú školu. Všetky tri sa v roku 1895 zlúčili do štátnej školy. Škola bola v roku 1977 zrušená, deti teraz chodia do škôl v Hybiach a v Liptovskom Hrádku. V uvoľnenej budove školy zriadili v roku 1987 Špeciálnu materskú školu internátnu, od 1. 1. 2006 Detský domov a v súčasnosti to je Centrum pre deti a mládež. Od konca 19. storočia je v obci zriadená materská škola, tá v súčasnosti sídli v NKP Kaštieľ, ktorý patril v minulosti rodine Lehotskej.

Dobrovoľná hasičská jednota bola v Kráľovej Lehote založená v roku 1927. O rok nato, keď dostali hasičskú striekačku, si postavili drevenú hasičskú zbrojnicu. Okrem hasičských cvičení a zásahov pri požiaroch sa tradične venujú usporiadaniu tanečných zábav a podujatí pre mládež.

Vznik organizovaného športu v Kráľovej Lehote sa datuje na rok 1929. Vtedy zostavili prvú futbalovú jedenástku. Jednotlivci dosiahli úspechy v kolkoch, bežeckom lyžovaní a biatlone.

Miestnu skupinu Slovenského Červeného kríža založili v roku 1952. Okrem poskytovania zdravotného poradenstva a prvej pomoci sa zameriava na organizovanie osvetových podujatí, kurzov, zájazdov a tanečných zábav. Zo svojich radov má vyše 20 bezpríspevkových dobrovoľných darcov krvi.

Fašiangy majú v dedine dlhú tradíciu. V poslednú fašiangovú sobotu chodia spevom po dedine masky a navštevujú jednotlivé domácnosti. Ako výslužku si odnesú vajíčka, klobásy, víno, koláče ale aj peniaze. Ľudí pozývajú na večernú tanečnú zábavu, na ktorej pochovávajú basu na znak toho, že nastáva obdobie pôstu.

Piesne spieval náš dedinský ľud od nepamäti. Prejav spevu umocňoval hrou na hudobné nástroje. Obec mala svojich hudobníkov už v polovici 19. storočia. Kráľovolehotským zemanom pri stoličných reštauráciách vyhrával s kapelou cigánsky primáš Piťo. Muzikantov si v jeseni pri ukončení robôt pozývali aj pltníci. Koncom 19. a v prvej tretine 20. storočia sa konávali veľké letné tanečné zábavy na poľanách Vachtárovej. Po výstavbe úzkokoľajnej železnice do dolín Čierneho Váhu tanečné zábavy v prírode bývali i v osadách Svarín a Čierny Váh. Postupne sa miesto letných zábav presúvalo bližšie k dedine. Od prvej tretiny 20. storočia pôsobili v obci hudobné kapely, v ostatných štyridsiatich rokoch gitarové hudobné skupiny. Už desaťročie máme v obci ekumenický spevokol. Prvé slovenské divadelné predstavenie nacvičili v Kráľovej Lehote v roku 1911, teda za najtvrdšej maďarizácie. Potom divadlá viac krát do roka hrávali žiaci a mládež. Nacvičovaniu sa venovali najmä učitelia, keď škola zanikla, ochabli aj ochotnícke divadlá. V roku 1957 si občania postavili kultúrny dom. Bol to na Liptove prvý kultúrny dom postavený svojpomocne.

5.7. Pamiatky

Rozhodnutím Rady ONV Liptovský Mikuláš z 23.3.1963 je národnou kultúrnou pamiatkou č. 313 kaštieľ Lehotských a národnou kultúrnou pamiatkou č. 314 Štróblova vila. Národnou kultúrnou pamiatkou je i kostol Najsvätejšej Trojice na Čiernom Váhu. Ako hnutelné kultúrne pamiatky sú v evanjelickom kostole evidované oltárny obraz Ježiš v Getsemanskej záhrade, erb rodu Lehotský a maľovaná drevená truhlica.

5.8. Významné osobnosti obce

Jozef Pravoslav Bella – národný pracovník, básnik
(*13.2.1810 Kráľova Lehota – †15.7.19875 Budapešť)

Krista Bendová – spisovateľka, prekladateľka
(*27.1.1623 Kráľova Lehota - †27.1.1988 Bratislava)

Oldrich Benda – akademik
(*18.11.1924 Kráľova Lehota - †11.7.1999 Bratislava)

Ondrej Jariabek – herec, spisovateľ

(*20.2.1908 Kráľova Lehota - †3.2.1987 Bratislava)

Zora Kolínska – herečka, speváčka

(*27.7.1941 Kráľova Lehota - †17.6.2002 Bratislava)

Ján Lehotský – evanjelický farár, štúrovec

(*6.1.1804 Kráľova Lehota - †10.3.1880 Liptovský Trnovec)

Ladislav Lehotský – lesnícky výskumník

(*25.5.1914 Kráľova Lehota - †15.4.1997 Liptovský Hrádok)

Anton Mikuláš Penzel – ovocinár, pomológ

(*25.11.1810 Kráľova Lehota - †28.10.1886 Banská Bystrica)

Július Štetka – maliar

(*29.8.1855 Kráľova Lehota – †10.10.1925 Budapešť)

Alojz Štróbl – sochár

(*21.6.1856 Kráľova Lehota - †13.12.1926 Budapešť)

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola v Hybiach
- Materská škola v Kráľovej Lehote

Na mimoškolské aktivity je zriadené:

- Centrum voľného času v Liptovskom Hrádku

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotné strediská majú výrazný vplyv na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti a kvalitu života. V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Poliklinika a zdravotné strediská so špecializovanými ambulanciami sa nachádzajú v meste Liptovský Hrádok, 6 km od obce. V meste Liptovský Mikuláš je občanom poskytovaná základná i odborná zdravotná starostlivosť v Nemocnici s poliklinikou.

6.3. Sociálne zabezpečenie

V zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je sociálna služba definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Obec pre svojich občanov poskytuje opatrovateľskú službu. V roku 2023 bola opatrovateľská služba poskytnutá dvom obyvateľom.

6.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život zabezpečuje obec v spolupráci s miestnymi združeniami a materskou školou obce Kráľova Lehota. Každoročne sa v obci konajú: fašiangy, deň detí, stretnutie s dôchodcami, Mikuláš.

6.5. Doprava

Obec Kráľova Lehota má zabezpečené autobusové spojenie do Liptovského Hrádku a do Liptovského Mikuláša a tiež ma zabezpečené vlakové spojenie, nakoľko sa v obci nachádza železničná stanica.

6.6. Územné plánovanie

Cieľom Územného plánu obce Kráľova Lehota je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj. Obec má spracovaný a schválený Územný plán obce Kráľova Lehota (ÚPN-O Kráľova Lehota), ktorý bol schválený uznesením OZ Kráľova Lehota č. 4/2007 zo dňa 22.08.2007. Boli prijaté zmeny a doplnky č.1, ktoré boli schválené uznesením OZ Kráľova Lehota č.4/2011 zo dňa 10.08.2011 a zmeny a doplnky č. 2, ktoré boli schválené uznesením OZ Kráľova Lehota č. 15/2020 zo dňa 21.05.2020. Do tvorby ÚPN-O sa zapája široká verejnosť.

Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

COOP Jednota – potraviny

Môj obchod Potraviny Oľga Halušková – potraviny

Lehotský comp., s.r.o. – reštaurácia, ubytovanie, pohostinstvo, autodoprava

Pohostinstvo New Lemit – pohostinstvo

Ranč Kráľova Lehota, Svarín 400 – ubytovanie, rekreácia, festival CampFest

Penzión Vachtár – ubytovanie

ZO OZ KOVO SKLOOBAL NEMŠOVÁ, RD č.162 - ubytovanie

Najvýznamnejší priemysel v obci :

EkoPellets Slovakia s.r.o., Kráľova Lehota

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako prebytkový. Bežný a kapitálový rozpočet bol zostavený ako prebytkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 20.12.2022 uznesením č.53/2022.

Rozpočet bol v priebehu roka zmenený nasledovne:

- prvá zmena schválená dňa 15.02.2023 uznesením č. 11/2023,
- druhá zmena zo dňa 28.02.2023, starostkou,
- tretia zmena zo dňa 28.02.2023, starostkou,
- štvrtá zmena zo dňa 21.03.2023, starostkou,
- piata zmena zo dňa 31.03.2023, starostkou,
- šiesta zmena zo dňa 21.06.2023, starostkou,
- siedma zmena zo dňa 21.06.2023, starostkou,
- ôsma zmena zo dňa 30.06.2023, starostkou,
- deviata zmena zo dňa 30.06.2023, starostkou,
- desiatu zmena zo dňa 30.09.2023, starostkou,
- jedenásta zmena zo dňa 30.09.2023, starostkou,
- dvanásta zmena zo dňa 30.09.2023, starostkou,

- trinásť zmena zo dňa 30.09.2023, starostkou,
- štrnásť zmena zo dňa 30.09.2023, starostkou,
- pätnásť zmena zo dňa 31.12.2023, starostkou,
- šesťnásť zmena zo dňa 31.12.2023, starostkou,
- sedemnásť zmena zo dňa 31.12.2023, starostkou,
- osemnásť zmena zo dňa 31.12.2023, starostkou,
- deväťnásť zmena zo dňa 31.12.2023, starostkou.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	432 573,00	511 402,53	455 228,08	89,01 %
z toho :				
Bežné príjmy	383 449,00	460 466,46	453 675,58	98,53 %
Kapitálové príjmy	49 124,00	49 124,00	415,00	0,84 %
Finančné príjmy	0,00	1 812,07	1 137,50	62,77 %
Výdavky celkom	427 933,00	489 543,53	414 281,10	84,63 %
z toho :				
Bežné výdavky	383 103,00	438 008,71	392 746,29	89,67 %
Kapitálové výdavky	44 830,00	51 534,82	21 534,81	41,79 %
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	
Rozpočet obce	4 640,00	21 859,00	40 946,89	187,35 %

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- prijaté podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 9,68 % vo výške 26 112,57 EUR
- výška dane z nehnuteľností a za psa boli rovnaké ako v roku 2022
- vybraný poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval mierne zvýšenie oproti roku 2022 o 4,14 % vo výške 867,50 EUR
- zaplatená daň z ubytovania predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 88,62 % vo výške 3 394,00 EUR
- prijaté dotácie predstavovali navýšenie oproti roku 2022 o 151,37 % vo výške 35 301,83 EUR

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v bežnom rozpočte:
 - mzdové výdavky vo výške 234 770,75 EUR
- v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:
 - rekonštrukcia chodníka Kráľova Lehota vo výške 31 200,00 EUR

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	453 675,58
z toho : bežné príjmy obce	453 675,58
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	392 746,29
z toho : bežné výdavky obce	392 746,29
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	60 929,29
Kapitálové príjmy spolu	415,00
z toho : kapitálové príjmy obce	415,00
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	21 534,81
z toho : kapitálové výdavky obce	21 534,81
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-21 119,81
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	39 809,48
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	6 727,01
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	33 082,47
Prijmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	+ 1 137,50
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	0,00
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	0,00
Rozdiel finančných operácií	+ 1 137,50
PRÍJMY SPOLU	455 228,08
VÝDAVKY SPOLU	414 281,10
Rozpočtové hospodárenie obce	+40 946,98
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku HČ	- 6 727,01
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplňkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00

Úprava hospodárenia o nevyčerpaný úver	0,00
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	+ 34 219,97

Prebytok rozpočtu v sume 40 946,98 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov (v celkovej sume 6 727,01EUR) navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu v sume celkom **34 219,95 EUR** spolu s neusporiadaným hospodárskym výsledkom minulých rokov vo výške **7089,56 €**.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z **prebytku 40 946,98 € vylučujú prostriedky v celkovej sume 6 727,01 €, v tom :**

- hotovosť pokladne OÚ a MŠ v celkovej sume 2 609,86 EUR:
 - hotovosť OÚ – 392,17 EUR
 - hotovosť ŠJ – 2 217,69 EUR
- prijaté preddavky MŠ v celkovej sume 2 311,54 EUR
- nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v celkovej sume 1 020,60 EUR, a to na :
 - stravné – predškolačci MŠ - 1 020,60 EUR
- nevyčerpané prostriedky **zo sociálneho fondu** podľa zákona č.152/1994 Z.z. o sociálnom fonde (len v prípade, ak obec nemá zriadený samostatný bankový účet v banke) v sume 785,01 EUR.

7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	455 228,08	429 902,00	558 273,00	558 273,00
z toho :				
Bežné príjmy	453 675,58	429 902,00	558 273,00	558 273,00
Kapitálové príjmy	415,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	1 137,50	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	414 281,10	426 878,00	551 131,00	551 131,00
z toho :				
Bežné výdavky	392 746,29	426 878,00	551 131,00	551 131,00
Kapitálové výdavky	21 534,81	0,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok v EUR (v priebehu roku 2023 boli vykonané opravy majetku cez ID)

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	2 571 175,93	1 162 989,89
Neobežný majetok spolu	2 522 368,49	1 069 871,76
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	5 436,20	396,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 516 932,29	908 322,96
Dlhodobý finančný majetok	140 661,01	146 186,42
Obežný majetok spolu	47 076,15	83 604,01
z toho :		
Zásoby	14 128,21	4 583,51
Zúčtovanie medzi subjektami VS	300,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	1 255,16	311,26
Krátkodobé pohľadávky	14 752,04	18 432,09
Finančné účty	16 940,74	60 588,41
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 731,29	9 514,12

8.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 115 790,68	1 162 989,89
Vlastné imanie	635 375,07	770 199,90
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	-13 225,26	75 168,09
Záväzky	73 186,31	37 616,97
z toho :		
Rezervy	1 550,00	400,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 814,01	1 020,60
Dlhodobé záväzky	927,01	805,51
Krátkodobé záväzky	56 365,29	35 390,86

Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
Časové rozlišenie	407 229,30	355 173,02

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- na účte 021 k 31.12.2023 – zrušenie AU na účtu 021 a oprava účtovného zostatku – úbytok - podľa inventarizácie k 31.12.2023, v roku 2023 navýšenie o sumu 5 167,96 EUR „Zlepšenie materiálno-technického vybavenia MŠ“
- na účte 031 k 31.12.2023 – oprava zostatku – navýšenie o sumu 615,42 EUR - podľa inventarizácie k 31.12.2023, prírastok – kúpa pozemkov od ŽSR za rok 2023 bol v celkovej hodnote 4 909,99 EUR,
- na účte 021 k 31.12.2023 – zrušenie AU na účtu 021 a oprava účtovného zostatku – úbytok - podľa inventarizácie k 31.12.2023,
- na účte 022 k 31.12.2023 - oprava zostatku – navýšenie o sumu 225,06 EUR - podľa inventarizácie k 31.12.2023 a navýšenie o sumu 11 944,46 EUR „Zlepšenie materiálno-technického vybavenia MŠ“
- na účte 028 k 31.12.2023 - oprava zostatku – navýšenie o sumu 115,00 EUR - podľa inventarizácie k 31.12.2023
- na účte 042 k 31.12.2023 – úbytok o sumu 21 159,00 EUR - podľa inventarizácie k 31.12.2023.

8.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	14 735,78	18 432,09

8.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	47 129,27	37 616,97

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významný nárast záväzkov z dôvodu opravy stavu záväzkov k 31.12.2023 (na účte zamestnanci, dodávatelia)

9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	458 091,42	439 290,79
50 – Spotrebované nákupy	44 120,83	63 169,87
51 – Služby	55 323,94	42 056,96
52 – Osobné náklady	283 518,08	251 614,47
53 – Dane a poplatky	262,07	222,96
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	9 718,13	12 452,62
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	63 426,32	69 213,89
56 – Finančné náklady	1 722,05	560,02
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	444 866,16	514 458,88
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	17 391,63	23 627,46
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	1 000,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	336 642,31	365 678,87
64 – Ostatné výnosy	2 240,44	13 844,72
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	88 591,78	110 307,83
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	-13 225,26	75 168,09

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 75 168,09 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

V roku 2023 sa nám oproti roku 2022 navýšili spotrebované nákupy o 19 049,04 €, služby sa ponížili o 13 266,95 €, osobné náklady sa ponížili o sumu 31 903,61 €, ostatné náklady na prevádzkovú činnosť sa navýšili o 2 734,48 €, odpisy a tvorba ostatných rezerv sa navýšili o 5 787,57 €, finančné náklady sa ponížili o 1 162,03 €. Celkovo sa náklady za rok 2023 oproti roku 2022 ponížili o 18 800,63 €.

V roku 2023 sa nám oproti roku 2022 navýšili tržby za vlastné výkony a tovar o 6 235,83 €. Aktivácia DNM sa navýšila o 1 000,00 €, jedná sa o zúčtovanie rezervy na audit rok 2022. Výnosy z poplatkov sa navýšili o 29 036,56 €. Ostatné výnosy sa navýšili o 11 604,28 €. Výnosy z transferov sa navýšili o 21 716,05 €. Celkovo sa výnosy za rok 2023 oproti roku 2022 navýšili o 21 716, €.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Ministerstvo vnútra SR	Transfer zo ŠT -Voľby NR SR 2023	1 195,21
Úrad práce, soc.vecí a rodiny	Transfer zo ŠR-Dotácia na stravu detí v MŠ predškolači	2 259,60
Ministerstvo hospodárstva SR	Transfer zo ŠR-Preplatenie nákladov na energie r. 2023	4 056,25
Implementačná agentúra Min. práce. Soc. vecí a rodiny	Transfer zo ŠR-Fin.pr.na zabezpečenie pomoci UKRAJINA	8 869,56
Ministerstvo financií SR	Dotácia zo ŠR-Krytie výdavkov súv. s negat.dôsl.inflácie	11 483,94
Dobrovoľná PO SR	Dotácia DPO	1 400,00
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na matriku	2 558,71
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR	Transfer na stavebný úrad	903,95
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na životné prostredie	65,96

Ministerstvo dopravy, SR	Transfer na dopravu	25,75
Ministerstvo vnútra SR	Transfer register občanov	196,68
Regionálny úrad školskej správy v Žiline	Transfer predškol.vek-Dotácia MŠ výchova a vzdelávanie	6 692,00
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na referendum	340,00
Ministerstvo vnútra SR	Dotácia skladník CO	144,83
Ministerstvo vnútra SR	Transfer zo ŠR register adries	27,60
Okresný úrad Žilina	Transfer vojnové hroby	100,58
Obec Malužiná	Dotácia na MŠ Malužiná	1 036,40
Obec Nižná Boca	Dotácia na MŠ Nižná Boca	414,56
	Krista Bendová - dar	670,00
Miestna akčná skupiny Horný Liptov	Transfer-MAS-Zlepšenie mat-tech.vybavenie MŠ	16 100,88
LITA aut, spol J.Kostra	Tuzemské bežné granty-LITA aut.spol.J.Kostra	81,01
	SPOLU:	58 623,47

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

Miestna akčná skupina Horný Liptov poskytla obci finančné prostriedky na projekt „Zlepšenie materiálo – technického vybavenia Materskej školy Kráľova Lehota“. Tento projekt bol realizovaný v roku 2023 a finančné prostriedky boli poskytnuté v celkovej výške 16 100,88 EUR.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2013 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Futbalový klub KL	Transfer na rozvoj športu	2400,00
Mesto LH - CVC	Transfer na mimoškolské aktivity	414,00

10.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

„Zlepšenie materiálo-technického vybavenia Materskej školy Kráľova Lehota“, finančné prostriedky boli poskytnuté prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny Horný Liptov“.

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Z hľadiska budúcich cieľov Obec Kráľova Lehota aj naďalej bude prostredníctvom svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je to stanovené v zákone č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce. Obec má vážny záujem o prevádzku pošty. V roku 2024 bol schválený projekt na rekonštrukciu chodníka Kráľova Lehota a do budúca treba zväziť rekonštrukciu elektroinštalácie v Materskej škole, obnovu ústredného kúrenia a obnovy strechy na Kultúrnom dome. Ďalej sprístupniť verejnosti spodnú záhradu materskej školy. Projekty sú viazané na spolufinancovanie zo strany obce a preto je potrebné na zastupiteľstve dohodnúť, aké sú hlavné priority so zameraním na zabezpečenie chodu a fungovania obce s ohľadom na finančné prostriedky, ktorými obec disponuje. Je ale potrebné, aby obec bola pripravená na výzvy a správne využila finančné prostriedky. Všetky nutné zmeny, ktoré obec bude v budúcnosti realizovať budú mať jediný cieľ a to zvýšenie starostlivosti o všestranný rozvoj územia obce a potreby jej obyvateľov.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracoval: Martina Vargová

Schválil: Mgr. Erika Šteučeková

V Kráľovej Lehote dňa 05.06.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke